SUOMEN KOULUNEUVOSTO.

HELSINGISSÄ,

6 p:nä maaliskuuta 1918.

N:o 7

Kansakoulujen opettajille ja johtokunnille.

Eri seuduilta on meille tullut kyselyjä siitä, miten opettajain ja johtokuntain on Suomen Kansanvaltuuskunnan Valistusasiain Osaston antamaa julistusta „Koulujen vapautuksesta" käytäntöön sovellutettava, että koulujen työskentely tulisi vallankumousaatteiden mukaiseksi. Sen johdosta saamme esittää muutamia käytännöllisiä viittauksia tarkoituksella, että kohta aletaan kasvatus- ja opetustyötä kansakouluissa siihen suuntaan ohjata, jättäen uuden yksityiskohtaisen kouluohjelman laatimisen sekä ajan vaatimuksia ja tieteitten uusimpia tuloksia vastaavain oppikirjain valmistamisen koulukomitean tehtäväksi.

Uskonnon opetuksesta emme katso tarpeelliseksi antaa ohjeita, koska paraikaa on valmistettavana kirkon ja valtion ero, jonka seurauksena tulee olemaan uskonnon opetuksen poistaminen kouluista. Tämä onkin jo ajan vaatimusten ja kansan enemmistön mielipiteen mukaan välttämätön toimenpide. Sitenhän lopetetaan yli aikansa eläneitten, yksityisomistusoikeutta ja sen tuhoisia vaikutuksia tukevan moraalin valta-asema koulussa ja valmistetaan sijaa uudelle ihmisyyden ja veljeyden mukaiselle siveysopille. Sitäpaitsi on valtiossa suuri joukko vapaa-ajattelijoita sekä eri uskontoihin ja uskonlahkoihin kuuluvia henkilöitä, joiden keskuudessa on voimakkaana ilmennyt oikeutettu tyytymättömyys valtiokirkkoa ja koulujen uskonnonopetusta kohtaan.

Muutamilla paikkakunnilla ovat johtokunnat ja opettajat lakkauttaneet uskonnonopetuksen, aamu- ja iltarukoukset sekä virsien ja hengellisten laulujen opettamisen ja laulamisen, siirtäen näin vapaaksi joutuneet tunnit äidinkielelle, luonnontiedolle ja muille oppi- tai harjoitusaineille. Toisin paikoin jättävät vanhemmat lapsensa pois uskontotunneilta ja koulun hartaushetkistä. Tämän johdosta lausuttakoon, että vaikkakin koulu-uudistus toteutetaan yhtenäisesti kautta koko maan, nojaten säädöksiin, jotka Suomen Kansanvaltuuskunta tulee antamaan, niin voidaan edellämainitunlaiset paikallisen väestön alotteesta johtuvat ja vallankumouksen tarkoitusperien kanssa sopusoinnussa olevat muutokset pitää hyväksyttävinä.

Äidinkielen lukemisessa on jätettävä pois lukukappaleet, joiden sisältö loukkaa työskentelevän luokan oikeuskäsitteitä. Tulee myös karttaa viekkautta ylisteleviä kertomuksia ja tarinoita sekä sellaista luettavaa, jossa oppilaita kiihoitetaan palkinnoilla ja kiitoslauseilla täyttämään velvollisuutensa ja tekemään työnsä hyvin, koska hyvää on tehtävä ainoastaan sen itsensä vuoksi. Ylemmillä asteilla voidaan lukea Kalevalaa, Kanteletarta, Suom. kans. sananlaskuja sekä yleensä tutustuttaa oppilaita kirjallisuuteen.

Historian opetuksessa, jossa vastaisuudessa tulee tehtäväksi huomattavia muutoksia, on toistaiseksi seurattava entisiä oppikirjoja. Tällöin kuitenkin on jätettävä pois yksityisten henkilöitten, kuten kuningasten ja kirkkoruhtinaitten ylistely kansojen hyväntekijöinä. Kuninkaat ovat historian oppikirjoissa asetetut tapahtumain keskustaksi, vaikka he useinkaan eivät ole muuta sanottavaa tehneet kuin nimensä kirjoittaneet asiakirjoihin. Ristiretkiä opetettaessa, olkootpa ne Suomeen tai muihin maihin tehdyt, tulee esittää niiden valloituksellinen luonne ja taloudellinen riistotarkoitus. On kuvattava kansojen liikkeitä ja eri kansaluokkain välisiä taisteluita yhteiskunnallisessa valaistuksessa. Taloudelliseen kehitykseen, eri tuotantomuotoihin, teollisuuteen ja liike-elämään on opetuksessa erikoisempaa huomiota kiinnitettävä.

Myös *luonnontiedossa* ovat oppikirjat yleensä vanhentuneita. Sen sijaan, että niissä kehitysoppi olisi oppiaineksen vallitsevana henkenä, puuttuu niistä se kokonaan, joten ainetta on opetettava tarkoin harkiten, ettei epätieteellisiä käsityksiä esitetä.

Olemme tässä pitäneet silmällä etupäässä ylempiä kansakouluja, mutta itsestään selvää on, että näitä viittauksia on seurattava myös alakansakoulun ja kansakoulun jatkokurssien työssä.

SUOMEN KOULUNEUVOSTON puolesta:

J. Pärssinen.

Riku Penttinen. **Hulda Salmi.**